

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av Kvaliteten i
engelskspråkig undervisning när den ges i andra
ämnen än språk vid Saltsjöbadens samskola i Nacka
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av kvalitet inom engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk vid Saltsjöbadens samskola i Nacka kommun. Granskningen genomfördes under höstterminen 2024.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 16 oktober 2024.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Saltsjöbadens samskola senast den 24 april 2025 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Nacka kommun har inkommit med en sådan redovisning den 27 maj 2025.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

- Lärarna behöver regelbundet reflektera över och utveckla den engelskspråkiga undervisningen utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerat lärande.

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

- Rektorn behöver möjliggöra samverkan för alla lärare att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen utifrån vetenskapliga metoder om språk- och ämnesintegrerat lärande.

Rektorn behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Lärarna behöver regelbundet reflektera över och utveckla den engelskspråkiga undervisningen utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerat lärande.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har genomfört flera insatser för att lärarna ska reflektera över och utveckla den engelskspråkiga undervisningen. Lärarna har träffats i ämnesmöten där de har arbetat med erfarenhetsutbyten, reflektioner kring undervisningen och planerat undervisning tillsammans. Lärarna i de naturorienterande ämnena har även deltagit i en konferens om språkväxlande undervisning. De har spridit sina erfarenheter från fortbildningen genom skolans digitala plattform och genom samarbeten med andra lärare.

Undervisningen har utvecklats genom att strukturen i den engelskspråkiga undervisningen har förbättrats och det kollegiala lärandet tillsammans i lärarlaget har skett mer fokuserat utifrån att samtalen har letts av en utvecklingsledare.

I uppföljningen av arbetet har skolledningen gjort lektionsbesök och deltagit på möten med lärarna. Ledningen har också analyserat elevernas resultat och fört dialog med lärarna under medarbetarsamtal. Vid terminsslutet kommer ledningen att utvärdera insatserna genom kvalitetsdialoger och undersöka elevernas upplevelse av undervisningen genom en elevenkät.

Under nästa läsår kommer lärarna att delta i ytterligare kompetensutveckling inom språkväxlande arbetssätt och flerspråkig undervisning.

I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Rektorn behöver möjliggöra samverkan för alla lärare att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen utifrån vetenskapliga metoder om språk- och ämnesintegrerat lärande.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har genomfört flera insatser för att möjliggöra samverkan för alla lärare att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Regelbunden mötestid har schemalagts under läsåret. Även de lärare som undervisar i de praktisk-estetiska ämnena ges möjligheter att delta i ämnesmöten för alla lärare som undervisar på engelska. I det systematiska kvalitetsarbetet har frågor som specifikt rör den undervisning som sker på engelska gällande reflektion och utvärdering av arbetssätt.

Rektorn har på så sätt möjliggjort för alla lärare att i samverkan utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Lärarna har i större utsträckning planerat gemensamt och kunnat samverka om undervisningen. Däremot har enbart lärarna i de naturorienterade ämnena har fått kompetensutveckling så att de i samverkan kan utgå från vetenskapliga metoder om språk- och ämnesintegrerat lärande. Huvudmannen avser att planera in kompetensutveckling även för lärare i de praktisk- estetiska ämnena.

På Skolinspektionens vägnar

2025-06-04

2025-06-04

 Maria Lodmark

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Lodmark

 Lena Knutsson

Föredragande
Signerat av: Lena Knutsson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida.

Bilaga 1: Författningsstöd

Statens skolinspektion får efter ansökan, enligt skolförordningen (2011:185), besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för andra elever än sådana som vistas i Sverige under en begränsad tid, om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla betygskriterierna i samtliga ämnen,
2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § första stycket 1 skollagen (2010:800), och
3. utbildningen håller god kvalitet (9 kap. 18 § skolförordningen). Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap 19 § skolförordningen).

I skollagen anges att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vidare vara likvärdig (1 kap. 9 § skollagen). Alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § första stycket skollagen).

Som utgångspunkt får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen). Utan att uppfylla kraven i 13 § får lärare dock bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen). Den som ska bedriva undervisning som avses i 17 § får även anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen). I förarbeten anges att det är huvudmannen som avgör om en lärare uppfyller kraven enligt 17 § skollagen (prop. 2010/11:20 s 40).

I förarbeten anges vidare att det är av största vikt att lärare i svenska skolor, även om skolorna har en språklig inriktning, lär sig det svenska språket så snart som möjligt eftersom detta är nödvändigt dels för att läraren ska kunna tillskansa sig den kunskap som behövs om de styrdokument som gäller för det svenska skolväsendet, dels för att läraren fullt ut ska kunna stödja eleverna i deras lärande (prop. 2009/10:165 s. 267). Enligt språklagen [2009:600] har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (6 § språklagen).

I läroplanen anges att språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga (Lgr 22 Skolans uppdrag).

Av skollagen följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor (2 kap. 9 § första stycket skollagen). Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar).

En lärare har enligt skollagen ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat utvecklas efter sina förutsättningar, stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling (Lgr 22 2.2 Kunskaper).